

REDACTIA

Arad, Deak Ferencz-utca nr. 20.

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
 Pe un an . . . 20 cor.
 Pe 1/2 an . . . 10
 Pe 1/4 an . . . 5
 Pe 1 lună . . . 2
 Fără de Duminecă pe an
 4 coroane.

Pentru România și străinătate
 câte pe an 40 franci.

Manuscripte nu se înalază.

TRIBUNA POPORULUI

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deak Ferencz-utca nr. 20.

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima
 dată 14 bani; a doua oară
 12 bani; a treia oară 8 b.,
 de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele, cât și
 inserțiunile sunt a se plăti
 înainte în Arad.

Scrieri nefrancoate nu se primesc

KOSSUTHIȘTII ȘI NAȚIONALITĂȚILE.

II.

Constatat fiind odată, că dintre partidele maghiare poliice kossuthiști sunt cei mai înverșunați dușmani ai naționalităților, nu ne rămâne decât să ne tragem și noi consecuențele.

Sașii nu s'or duce însă în Germania, după cum li-a strigat Pichler, nici Slovacii ori Serbii nu se vor face Unguri, și cu atât mai puțin ne vom face noi, pentru a intra astfel în voia kossuthiștilor, ei pur și simplu ne vom sumeca, și acolo, unde putem, le vom da lecții, să țină minte.

Far în privința asta indecești noi Români avem rol de îndeplinit. Pentru că dintre toate naționalitățile, noi singuri suntem și prin cercuri unde candidații kossuthiști vin să ceară voturi. La *Giula*, dacă Românii ar fi votat cu Bartha, desigur că acesta se alegea. La *Nádlac* dacă Românii ar fi rămas pasivi, e sigur că biruia un kossutist. La *Batania*, la *Pectea* și la *Chisineu* — ca să vorbim numai despre Românii de prin părțile noastre — pretutindeni kossuthiștii au solicitat voturile Românilor. Cât despre Bihor, la *Beius* și *Tinca*, unde au reușit kossuthiștii, numai Românii au determinat rezultatul alegerilor.

Și sunt o mulțime de cercuri de felul acesta, unde kossuthiștii se află față în față cu guvernamentalii și reduși numai la spriginii Românilor.

Fruntașilor români din aceste cercuri, cari au lăsat ca țeranii români să meargă cu kossuthiștii, le incumbă acum datoria să lumineze poporul nu numai asupra seducerii kossuthiștilor — cari, ca și în părțile Bihorului, au făcut câte făgădueli toate — dar mai ales asupra atitudinii lor detestabile din Dieta, unde nimeni ca ei n'a strigat împotriva naționalităților. Ba, după cum se laudau și se lauda încă, vor să ceară în Dieta desființarea legii de naționalități. S'au arătat atât de selbatici, că însuși *Szell*, care nu va fi Ungur mai slab decât *Komjáthy*, s'a simțit îndemnat să condamne violența lor, iar mai alătaeri *Ugron Iános*, *Sécuiu*, dar bărbat mai așezat, a condamnat și el selbaticia cu care Kossuthiștii tratează chestia naționalităților.

A frânge deci — ori cel puțin a da o puternică lovitură șovinismului kossuthist, care crescând, se înțelege că-i terorizează atât pe guvernamentalii cât și pe popularii, Românii sunt chemați în primul rând, pentru-că față în față dintre naționalități ei numai eu noi se întâlnesc. Între Slovacii s'au lăcuibat popularii, între Sași kossuthiștii n'au îndrăznit să se vire. Numai printre Români vin. Insuși *Ugron* doar s'a ales și cu voturi românești, căci în Selagiu, slavă Domnului, Românii sunt destui.

E vorba deci ca toți alegătorii români să fie luminați asupra sentimentelor kossuthiștilor față de naționalități și să fie instruiți așa fel, în cât pe kossuthiști să-i ia la goană când vor mai avea obrazul să umbie printre Români.

A doua lovitură trebuie să li-o dăm apoi în Dieta.

Slovacii și Sașii, eată, ori cât de puțin la număr și deși nu s'au aruncat încă în luptă cu toată puterea, căci trebuie să se mai familiarizeze cu aerul Dietei, totuși deja și până acum au dat sdravene lovituri, și când kossuthiștii voiau să paradeze cu profundele lor cunoștințe asupra chestiei naționalităților, eată, i-au înfundat rău nu numai naționaliștii slovaci și sași, deszinzind categoric neadevărurile sfruntate cu cari kossuthiștii prosteau opinia publică maghiară, dar până și guvernamentalul Fășie a demascat cu succes apucăturile și agitațiunile lor perverse.

Ne tot plângeam de șovinism: că i selbatic, că el crește și tot mai mult se instăpânește asupra concetățenilor noștri maghiari. Dar n'am făcut nici-odată ceva real pentru a înfunda izvorul acestui șovinism, ci ne-am mărginit la proteste platonice.

Eată de ce, credem noi, că pasivitatea va trebui negreșit abandonată și în anul ce ne stău înainte trebuie să frământăm aluatul național: pe alegători, și încă așa fel, ca ei să nu mai poată fi păcăliți ori ademeniți de kossuthiști, ei prin candidaturi naționale să contribuim și la deșteptarea simțului național și la formarea gardii care în Dieta să-și măsoare forțele cu șarlatanii de bălcui.

Dacă vom petrece adică și d'aci încolo vremea în pasivitate ca până acum, știți care ar fi rezultatul? Resultatul ar fi că între Români s'ar mai alege, pe lângă cei actuali, încă cel puțin 6-8 deputați kossuthiști.

E destulă rușine că au parvenit să se alege și câți s'au ales. Mă-rindu-se însă numărul, negreșit că blemla pentru noi ar fi cu atât mai grozav. N'am puté invoca nici măcar că s'au ales — ea cel guvernamentalii — cu forța administrativă, ei ar trebui să auzim în desbaterile asupra alegerilor cum în numele kossuthismului Român la Român i-a spart capul, iar de naționalism român nici pomenire.

Pentru pasivitate numai poate să tribuleze decât cel mult zăpăciții cari nu-și dau seamă de situația în-treagă a Românilor ori leneșiți, căror li-ar veni greu să se arunce în luptă.

Prin activitate vom cauta să lovim întâiu în kossuthiști, prin activitate vom sili apoi guvernul la concesii în favorul poporului român.

Senatul român, în ședința dela 5 Martie a votat și el legea pensiilor, cu 59 voturi contra 2.

Contele Tisza István — ministru.

Se depeșează din Budapesta că Tisza István va fi numit în curând ministru de interne. *Szell*, care ține acest portofoliu, cu privilegiul negocierilor ce va avea să conducă în vederea aranjamentelor de tot felul cu Austria, va fi atât de ocupat, în cât e silit a se îngriji din vreme a

se numi un titular la acest departament și calitățile sale alese și poziția ce ocupă în partid îl predestinează pe contele Tisza István a fi numit, și după știrile ce sosesc din Budapesta, numirea aceasta și are să se întâmple în scurtă vreme.

Ți ar sta însă la acest departament numai până ce s'a trecut pesie inviolabile cu Austria, după aceea e probabil că va schimba cu *Horánszky*.

D'asemenea va fi și altă schimbare: contele *Batthyányi*, fostul guvernator al Fiumei, va fi numit ministru maghiar pe lângă persoana *M. Sale Monarchului*.

Furtună mare în Dieta

În ședințe de ieri a Dietei kossuthiștii au provocat un mare scandal. Comisia verificatoare a nimicii adică mandatul kossuthistului *Gabányi*, care a fost de altfel ales unanim. Când s'a citit raportul comisiei — care a nimicii mandatul pentru motive de forme — din partea kossuthiștilor s'a ridicat o adevărată furtună, așa că nici nu s'a mai putut urma cu ședința, ci presidentul a fost silit să ridice ședința.

Kossuthiștii au decis a face interpelare și să atace violent guvernul pe această chestie.

Kossuthistul *Kubik*, un atlet de altfel, și guvernamentalul *Ballagi* ajunsesă, în focul discuției să se înbrăncească, și dacă nu intervenea vice-presidentialul *Tallian*, care i-a despărțit, se făcea o bătaie în toată regula.

Spiritele erau cu atât mai iritate cu cât la începutul ședinței kossuthistul *Horváth Gyula* enarase Dietei și a cerut guvernului satisfacție pentru-că fiind present la alegerea din *Szolnok*, președintele alegerii l'a escortat cu geandarmii din sala de votare.

Iupiter de sub Tâmpa.

Gazeta dela Brașov a întrerupt seria de articole la adresa tinerilor dela Orăștie, pentru a ne administra nouă o dosă de — strajnice injurături.

Apreciând vorbirea lui *Szell* am zis că dânsul în șiretenia sa a vorbit generalități, așa ca nici opoziția maghiară să nu i poată imputa că ar pacta cu naționalitățile, și nici acestea să nu poată crede că n'au sau nu vor avea cu cine să stea de vorbă...

Organul brașovean, în numărul său dela 7 c. citează această frază din articolul nostru și după-ee spune că scrisese noastre sunt „nechibzuințe criminale”. că suntem niște „desechilibrați” cari avem „păreri infecte” (aceasta o spune și de două-ori), mântue cu noi simplu de tot, zicând:

„Acești oameni — cum vedeți — s'au lăpădat de principiile naționale”...

Nu mai suntem naționaliști, ci — maghiaroni!

Foarte bine. Dacă lucrul acesta este însă atât de evident, de ce organul brașovean mai amenință, scriind:

„Asupra acestor motive vom mai reveni și le vom zdrobi și nimicii, cu argumente”...

Și zdrobire și nimicire, asta nu e glumă.

Să ne dea însă voie veneratul director al preșutului organ brașovean să ne îndoim d'un singur lucru: că ne va zdrobi și nimicii cu argumente! Așa ceva nu știm să se găsească în arsenalul numitului ziar.

Reforma pensiilor în România.

Proiectul de lege generală asupra pensiunilor a fost însoțit de un foarte interesant și documentat raport datorit d'lui Anton Carp. raportorul comitetului delegațiunilor Senatului.

Dăm mai jos, din acest raport, partea privitoare la considerațiunile de ordin superior, cari au motivat și reclamat imperios o schimbare a stărei actuale de lucruri.

Îată acea parte:

Legile noastre, privitoare la pensuni, nu sunt uniforme pentru toate categoriile de funcționari. Avem legi de pensuni deosebite pentru militari, pentru funcționarii civili și eclesiastici, pentru magistrații inamovibili, pentru învățământul secundar și superior, pentru funcționarii sanitari, în fine, pentru funcționarii căilor ferate.

Toate aceste legi, împreună cu legile lor modificatoare și interpretative, sunt în număr de douăzeci și nouă. Dispozițiunile lor, privitoare la termenul de serviciu, la cătimea și maximul pensiunii, la dispensele de vârstă, la drepturile orfanilor, la modul cum se constată drepturile la pensune, sunt diferite aproape pentru fiecare categorie de funcționari. Toate, însă, la alcătuirea lor, n'au avut alt scop decât a favoriza pe pensionarii și a le spori pensuniile.

Pentru-ca să vă puteți da seama, dlor senatori, de situațiunea creată pensionarilor prin legile existente, voi face o scurtă expunere a legislațiunii anterioare a pensiunilor.

Legea din 15 Februarie 1868, privind pe toți funcționarii Statului, fie civili și eclesiastici, fie militari, stabilea că drepturile la pensune se dobândeau pentru funcționarii civili și eclesiastici după un serviciu de 20 ani și pentru militari după 18 ani.

Vârsta la care se putea dobândi pensunea era de 60 ani pentru civili și eclesiastici și 50 ani pentru militari.

Cătimea pensiunii, după 20 ani de serviciu pentru funcționarii civili și eclesiastici, și după 18 ani pentru militari, era de jumătate din mijlocia retribuțiunii primite în cel din urmă an, și de 2/3, după un serviciu de 30 ani pentru civili și eclesiastici și de 2/5 ani pentru militari.

Nici o pensune nu putea fi mai mare de 18.000 lei vechi sau 6.666 lei noi. 66 bani. Veduva primea jumătate din pensunea cuveată bărbatului și 1/4, dacă avea copii minori legitimi.

Subvențiunea Statului era de 5 milioane lei vechi sau 1.851.851 lei noi, 85 bani. În cas când fondurile caset pensiunilor nu erau îndestulătoare, se făcea repartițiune între toți funcționarii.

Cu toate că dispozițiunile acestei legi nu erau tocmai prea largi pentru pensionarii pensiunile au crescut necontenit. De la 2.440.432 lei, 35 bani, în 1868, ele s'au urcat la 8.252.541 lei 28 bani, în 1888 — 1891, prin urmare, ele au crescut cu 236%; iar subvențiunea Statului de la 1.108.640 lei, 98 bani, în 1868, s'a sporit la 2.436.230 lei, 25 bani, în 1888—1889 sau cu 119%.

Această creștere era destul de însemnată pentru bugetul Statului; ea, însă, avea o margine. Sporirea subvențiunii Statului era stavilită printr-o dispozițiune a legii, care prevedea ca, în cas de neajungere a fondurilor Caset pensiunilor, să se facă repartițiune între pensionarii.

Dacă această dispozițiune n'ar fi existat chiar cu legea din 1868, subvențiunea Statului ar fi trebuit să crească în fiecare an în mod îngreunător pentru bugetul Statului.

Conducătorii afacerilor publice în 1889, fără a ține seamă de sarcinile ce impunea bugetului Statului, au făcut primul pas către o sporire a pensiunilor, făcând o lege specială de pensuni pentru militari.

Legea din 9 Iunie 1889 a scăzut vârsta cerută, pentru dobândirea dreptului la pensune, de la 50 la 46 ani pentru militari inferiori; iar maximul pensiunii, pentru toți militari și asimilații lor, s'a urcat dela 6.666 lei, 66 bani, cât era fixat prin legea din 1868, la 10.800 lei pe an. Mai târziu după punerea în aplicare a legii pensiunilor civile și eclesiastice, despre care voi vorbi

Indată, și care a dat frâu liber, pe socoteala Statului, cheltuielilor pentru pensii, acest maximum a fost urcat, prin legea din 15 Iulie 1891, până la solda întreagă, care este pentru un general de divizie, de 14.400 lei pe an.

După legea pensiunilor militari a venit cea din 10 Maiu 1890, pentru pensiunile civile și militare, astăzi în vigoare. Toate dispozițiile principale ale legii din 1868 au fost modificate în sensul lărgirii drepturilor la pensii.

Limita de vârstă, de la 60 ani, a fost scăzută la 54 ani. Drepturile la pensii se debănesc, după 10 ani de serviciu, în proporțiile următoare:

Pentru 10 ani de serviciu se acordă o pensie de 30% din mijlocia retribuției celor din urmă cinci ani, pentru 15 ani 40%, pentru 20 ani 60%, pentru 25 ani 75% și pentru 30 ani retribuția întreagă. Funcționarii, cari au servit 80 ani, sunt dispensați de condițiile vârstelor.

Maximum pensiunii este fixat la 9.000 lei pe an.

Vedova, care a trăit cinci ani în căsătorie, primește jumătate din pensia cuvenită bărbatului, și pensia întreagă când are copil.

Orfanii, dacă sunt mai mulți, primesc 1/4 din pensia cuvenită tatălui lor, și 1/3 dacă este numai unul.

În fine dispozițiile privitoare la repartiziunea între pensionari, în caz de neajungere a fondurilor, s'a suprimat, punându-se toată cheltuiala, ce trece peste veniturile fondului pensiunilor, în sarcina Statului, care este dator să sporească subvenția în fie-care an, în măsura trebuințelor.

După cum vedeți, d-lor senatori, lărgirea drepturilor la pensie să făcea cu o dârnicie fără margine. Grija principală era cum să se favorizeze mai mult pensionarii; cât despre situațiunea care se crea financiar Statului, nimeni nu se ocupa.

Alte legi, de o mai mică însemnătate, cum sunt: legile pentru magistrații inamovibili, pentru învățământul secundar și superior, pentru funcționarii telegrafo postali și pentru funcționarii sanitari, n'au făcut decât să creeze o situațiune mai bună pensionarilor lor ca în trecut, fie creându-le drepturi noi, fie asimilându-i la funcționarii prevăzuți în cele două legi de pensii: legea pensiunilor militare și legea pensiunilor civile și eclesiastice.

O altă categorie de funcționari, favorizați de lege, sunt funcționarii căilor ferate.

Drepturile lor la pensie se dobândesc și aici, ca și la funcționarii civili și eclesiastici, la vârsta de 54 ani. Câtă pensie este, însă, de 40% din ultima retribuție, după 10 ani de serviciu, în loc de 30%, ca la funcționarii civili și eclesiastici. Pentru funcționarii cari au servit mai mult de 10 ani, pensia se sporește pe fie-care an cu 2,4%, așa că, după 35 ani de serviciu, funcționarul ia leaflă întreagă.

Calculul pensiunilor nu se face ca la funcționarii civili și eclesiastici, după mijlocia celor din urmă doi ani, ci după ultima retribuție.

Pensiunea unui inspector general de căi ferate este, dar, de 18.000 lei pe an, și trebuie notat că pensiunile funcționarilor căilor ferate nu sunt astăzi supuse la nici un fel de rețineri pentru casa de pensii.

Pentru-ca să vă puteți da seama, d-lor senatori, de disproportiuinea ce există între pensiunile ce se plătesc la noi, și între cele ce se plătesc în alte țări, dăm, mai la vale, maximum de pensie din țările următoare:

În Franca, pensia cea mai mare este de 6000 lei pe an, pentru civili, și 7000 lei, pentru militari. Se fac excepțiuni numai pentru ambasadori, ai căror maximum de pensie se urcă la 12.000 lei pe an, și pentru generali de diviziune și vice-amiralii, cari au servit 50 ani, a căror pensie este de 10.800 lei pe an.

În Italia pensia cea mai ridicată este de 8000 lire pe an.

În Austria de 6000 franci pe an.

În Olanda, 6000 franci pe an.

În Belgia, 7500 franci pe an.

În Elveția, 1200 franci pe an.

Apoi dacă țări mari și bogate și au impus limite de pensii maxime, ca cele de sus, cu atât mai mult ar fi trebuit să ne punem asemenea limite noi, cari suntem mult mai puțin bogăți și ale căror finance publice au astăzi, mai ales, nevoie ca să fie bine îngrijite, prin reducerea cât se poate mai mult a cheltuielilor. Subvențiunea Statului, care la 1888 — 1880 era de 2.436.230 lei, 25 bani, a crescut, la 6.173.000 lei, adică cu 153%. În 12 ani, și această creștere are să continue, fără îndoială, dacă nu se vor lua cât mai în grabă măsuri de stavilirea acestei creșteri.

O reformă, dar, a legilor de pensie se impune cât mai neîntârziat.

Această este și scopul prezentului proiect de lege.

Ear „Voința Națională” scrie despre această însemnată reformă:

Oare creșterea monstruoasă de disproportiuinea a cheltuielilor pentru pensii față de creșterea bugetului Statului, nu era îndeajuns de elocventă? Nu ne spunea nimic faptul că în câți-va ani suma pensiunilor servite de Stat crescuse așa încât amenința să se ridice la cifre adevărat fabuloase? Nu se știa că numai în anul din urmă, de pildă, se înscriseseră pensii noi pentru o sumă de 1.152.000 lei pentru 388 de pensionari... Mai bine de un milion de împărțit anual, din bugetul Statului, la 388 cetățeni pensionari!

Nu se vedea, nu era evident oare, că mergându-se înainte cu acest sistem se împingea cu siguranță la sosirea unui moment când Statul nu ar mai fi putut face față acestor, sau dacă nu acestor, atunci altor plăți — și că aceasta ar fi însemnat falimentul? ...

Și dacă nu toți au înțeles la adevărată profunzime răul spre care mergeam și peste care am fi dat în lipsa acestei reforme, și dacă nu i-a înțeles cineva, apoi au fost desigur aceia cari chiar în anul dezastruos 1899 au votat, peste pensiile obișnuite, încă 308.000 lei anual recompense —

viitorul va da de sigur slavă geniului bun al țării acesteia, că s'a găsit un partid, că s'a găsit un guvern, că sa găsit un bărbat, care să-l cucască și să-l prevină la timp, punând întru aceasta toată stăruința toată energia, spre cel mai mare bine și desigur și spre cea mai caldă viitoare recunoștință a țării!

DIN ROMÂNIA.

Știri militare. În ziua de 15 Martie se vor întruni inspectorii generali ai armatei pentru a întocmi tablourile înaintării în armată.

Înaintările se vor face pe ziua de 8 Aprilie.

Alegeri. În locurile de arhierie rămase vacante prin alegerea P. SS. Arhierilor Pimen și Conon Arămescu vor candida următorii clerici: Economu C. Nazarie, Archimandritul Athanase Georgescu de la Capela din Paris, Archimandritul Chesarie Ștefanescu, Archimandritul Theodosie Athanasu dela Capela Sf. Spiridon din Iași, Archimandritul Veniamin Nițescu starețul M. rei Neamțu.

Serbare. Duminecă un grup de profesori și literați din Iași sub serbata centenarului lui Victor-Hugo.

Serbarea a avut loc în amphi-teatrul licenței național din Iași su președint dlui Dr. G. Bogdan,

D. S. Prasin a ținut o conferință, făcând o amănunțită expunere a vieții marelui literat și eugetator francez.

După dl Prasin, a vorbit dl Eugen Herovanu care după o scurtă privire asupra operilor lui Victor Hugo, a recitat câte-va poezii ale marelui poet.

Protegierea lucrătorilor români.

Dl P. S. Aurelian, ministru de interne, a dat prefecturilor de județ, o circulară prin care se pune în vederea prefectilor ca ori-ce cerere pentru aducerea de muncitori străini să nu fie aprobată până când prefectura nu va face o anchetă ca să vadă dacă nu există și în țară lucrători români cari să încreze în condițiuni de muncă și de plată identice cu lucrătorii străini.

Vaporul „București”, sosit Marți în Constanța, a avut de suferit timp de 14 zile furtunii violente pe oceanul Atlantic în drumul dela Rotterdam până la Gibraltar.

De mai multe ori vaporul a fost grav amenințat. — Echipajul sub comanda d-lui

căpitan Mihăilescu a fost nevoit să îndure neliniște și lipsă de somn.

Directia serviciului maritim, în urma cererii d-lui Mihăilescu, a dispus să se dea succesiv concedii de câte trei zile personalului vaporului.

Sensația din Serbia.

La clubul militar din Belgrad s'a dat Jout s'ara un bal splendid, în amintirea, că au trecut 25 ani dela proclamarea de rega a Sârbiei. A luat parte la bal și regele Alexandru. Când a intrat în sală, ministrul de războiu Antovici l-a primit cu o vorbire, prin care a arătat, că ostirea Sârbiei îi va servi pururea cu fidelitate și ascultare. Vorbirea a fost primită cu ovații nesfârșite din partea ofițerilor. Regele Alexandru a mulțumit călduros pentru ovațiuni.

Regele Alexandru a înaintat de major pe căpitanul Atanasie Nicolici, care a împușcat alături de Alavantovici la prefectura din Sabaț. La mai decorat și cu ordinul *Vulturul-alb*.

Nezadovici, fost profesor la universitatea din Belgrad a publicat următorul comunicat într-o foaie locală: „Eu care sunt înrudit de aproape cu prințul *Caragheorghievici*, rog ca să fie luate în băgere de seamă următoarele: Alavantovici nu a fost rudă cu prințul P. Caragheorghievici. Nici nu era în legătură cu el, cu toate că a fost părtaș la atentatul contra fostului rege Milan.”

Numitul Alavantovici propriu zis este *Radovanovici*, fost locotenent în armata sârbă. Numele Alavantovici l-a luat abia de 6 ani. Fratele său Const. Radovanovici a fost avocat în Belgrad, dar de vreo 2 luni s'a mutat la Zimony. El a fost arestat azi de către poliția din loc. El va fi supus la un interogator sever. Alavantovici a luat în arădă pentru o anumită persoană o splendidă locuință cu 6 odăi. El a corespondat cu mai multe persoane din: Viena, Budapesta și Helveția. Totdeauna avea bani la dînsul. Se vede din acestea, că prințul Caragheorghievici l-a trimis bani de cheltuit. Se crede, că uniforma de general, cu care s'a îmbrăcat când a trecut Sava și a mers la Sabaț, a fost comandată pentru Caragheorghievici.

Cei 4 oameni, cari au însoțit pe Alavantovici, când a trecut Sava sunt: G. Störk, culegător tipografie, F. Echner și P. Werner, pescari din Mitrovița, G. Hermony lucrător. Foile din Belgrad scriu următoarele despre Alavantovici: Alavantovici, mai bine zis Radovanovici, s'a născut în Sabaț, unde și-a petrecut și copilăria. Deja de mic nu i plăcea lucrul și învățătura. S'a adevărit, ca și el a fost complice la atentatul la viața lui Milan. A și fost judecat la 20 închisoare, dar regele Alexandru l-a iertat. A mai voit să scoată un

CLEOPATRA.

ROMAN

24

de HAGGARD RIDER.

Traducere de Hero.

XVI.

Douăspre-zece zile am rămas închis așa în odaia mea și în decursul acestui timp n'am văzut pe nimeni, numai pe pazitorii, cari umblau pe dinaintea ușii mele, pe sclavii, cari îmi aduceau de mâncare și de băut fără a zice o vorbă, și pe Cleopatra, care venea necontenit la mine.

Deși cuvintele ei de dragoste aveau un izvor nesecat, tot n'a voit să-mi spună nimic ce se petrecea afară. Venea la mine cu dispoziție variabilă; aci veselă și visătoare, aci cu gândiri filosofice și vorbe serioase, aci aprinsă numai de patimă — dar în fiecare dispoziție a ei eșia în relief o putere seducătoare necunoscută. Nu găsea cuvinte să-mi spună, cum o voia ajuta, ca să facă Egiptul mare, să micșoreze sarcinile poporului, și să sperie pe vulturii romani.

Eu deși la început o ascultam în tăcere, când vorbea așa, încetul cu încetul mi-am însușit gândirile ei, după cum ea își întindea tot mai mult asupra mea mreaja de vraje, din care nu e scăpare. Atunci îmi deschidea și eu încât-va inima, și îi spusese unele din planurile pe cari mi-le făcusem spre binele Egiptului. Ea le asculta

bucuros, meditănd bine asupra fiecărei vorbi, îmi vorbea despre modal și mijloacele, cum va purifica credința, va restaura bisericile vechi, va zidi și nouă spre măreția zeilor.

Din ce în ce mă adânc într-o pătrundea la inimă, până în fine uitai totul și o iubeam cu toată patima sufletului meu îndurerat. Nu mă rămase nimic pe seama mea, decât amorul Cleopatrei, mi-am contopit viața mea cu ei, și i cultivam în tocmă cum o veduă își îngrijește singurul ei copil.

Și așa s'a întâmplat, că ceea ce-mi era totul, a devenit cauza rușinii mele, ca cea mai scumpă iubită, pe care o adoram cu un amor adânc, învâșiat, ce creștea mereu, până în fine îmi nimici trecutul, și îmi prefăcu prezentul într-un vis real.

Căci Cleopatra mă cuceri, îmi răpi cinstea și mă adânci cu desvîșire — eu — însă serman căzut, om orbit și miserabil, strătăm nuiaua care mă bătea și mă făcui sclavul ei.

Da, și acum, când mă cuprinde visul și deschide cele mai ascunse celule ale inimii, lăsând să iasă din ea grozăveniile, ca să se plimbe prin coridoarele deschise ale meditației — și acum mi-se pare că văd înaintea mea statura ei maestatică, așa cum am văzut-o prima oară, apropiindu-se de mine cu brațele deschise, în ochi cu raza focului de dragoste, cu buclele vâlvâind pe spate, și pe față cu cea mai perfectă expresie a gingășiei, care n'a avut nici odată pereche!

Da, încă și acum după ani, mi-se pare că o văd, cum am văzut-o atunci, și și

acum când mă destăpî îmi zice că a fost mincinosă, o răspunsă mincinosă.

Așa veni la mine într-o zi. S'a refugiât în grabă — zicea ea — din sfatul cel mare, care s'a ținut din cauza campaniei lui Antonius în Siria, ea dela sfat a venit drept aici, în haine de paradă, în mână cu sceptrul, pe frunte cu șarpele, semnul demnității regale. Ședea la mine și rîzind pe vestea, că plitindu-se de sfat, spuse trimișilor, pe cari i-a primit în sfat spre ascultare, că din Roma a sosit o veste neașteptată, din cauza căreia trebuie să se retragă în grabă. Și rise pe contul glumei bune.

Pe urmă se ridică repede, își luă diadema de pe frunte, și o puse pe capul meu, pe umeri îmi așeză mantia ei regală. În mână îmi dădu sceptrul, și își plecă genuchiul înaintea mea. Pe urmă rise din nou, mă sărută pe gură și îmi zise, că eu sunt regele ei. Dar eu aducându-mi aminte cum m'am încoronat în sanctuarul din Abutis, și venindu-mi în minte coroana de trandafir, al cărei miros îl simt încă și acum; m'am ridicat palid de mânie și aruncau picioarele de pe mine, întrebând-o cum îndrăznește să-mi bată joc de mine — de pasărea ei sclavă?

Și evident, a fost ceva în finuța mea ce a înspăimântat-o, căci s'a dat înapoi.

— Oh, Harmachis, zise ea, nu fi supărat! De unde ști că îmi bat joc de tine? De unde ști că nu voi fi intradever Faraoon?

— Ce vrei să zici cu asta? Întreba. — Te-ai cununa oare cu mine înaintea Egiptului? Căci alt-fel cum aș putea deveni Faraoon?

Cleopatra își plecă ochii.

— Se poate, dragoste, că într-adevăr vreau să mă cunua cu tine, zise eu blândete. — Ascultă ce îți spun Tu din zi în zi ești tot mai palid aici în prisoare, și mănăcî puțin. Nu tîgădui! Știu dela sclavii. Te-am ținut aici prizonier pentru binele tău Harmachis, pentru binele tău, care mi-e scump; și pentru onoarea și binele tău trebuie să creadă toți și mai departe, că te țin prins. Căci altfel și-ar bate joc de tine și te-ar omori oamenii; da, te-ar asasina în ascuns.

Dar nu mă pot veni aici la tine; de aceea m'ame eliberez cu totul și rămân rob numai cu numele, și vei fi eară vizibil la curtea mea, ca astronomul meu. Ca motiv le voi spune că te-ai rehabilitat, și mai presus de asta că profeta ta despre război s'a dovedit de adevărată; precum și este, deși pentru asta nu-ți aduc mulțumită, căci mi-se pare că și ai compus profeta în legătură cu ținta ta.

Dar acum — cerul fie cu tine — trebuie să mă reîntorc la deputații aceia mohorâți. Tu însă nu fi supărat, căci cine știe ce se mai poate întâmpla între noi doi?

Și înclinându-și capul, se duse, lăsându-mi ideea că vrea să mă facă bărbatul ei. Și într-adevăr cred că atunci avea intenția aceasta. Căci deși nu mă iubea, îi eram simpatice, și atunci nu se plietisise încă de mine.

(Va urma).

siar in Belgrad cu frate-sau, dar nu si-a ajuns scopul, ca el nu a fost cine sa sustina foaia. După aceea a mers la Mitrovița. Alavantovici a scris la foaia „Narodni Listy“ și pentru aceasta a fost ținută o percheisi-
ție. S'a adevărit, din scrisorile găsite în redacție, că Alavantovici a corespondat cu prițul Carageorghievici.

Felurimi.

**Mormintele regilor din Virgi-
nia.** Obiceiul imbalsămarilor, care datează din timpurile cele mai depărtate, n'a fost răspândit decât la Orientalii și la Gunachi, vechile popoare din insulele Canare. Dar și alte popoare au obișnuit imbalsămare, cel puțin pentru cadavrele domnitorilor lor, cărora le era rezervată această onoare.

NOUTĂȚI.

ABAD, 8 Martie n. 1902.

Cifre cari intristează. Oficiul central din Budapesta a publicat zilele acestea broșura pe Ianuarie. Rezultă din datele statistice, că în această lună în statul ungar au murit de *oficiă* 5404, de angină 1158, tuse măgărească 664, vărsat 936, pojar 1496 și de tifos 432 persoane. De *oficiă* mai mulți au murit pe Alford, ear de angină și tuse măgărească în Ardeal.

Nou avocat român în Deva. Dl Dr. Iustin Pop anunță că și-a deschis cancelaria advocațială în Deva, Casa Reuniunii meseriașilor și a preluat și cancelaria din Deva a dlui Dr. Aurel Vlad, directorul executiv al „Ardeleni“.

Il dorim succes și nu ne îndoim că va fi un pioner al Românismului în acele părți.

Emigrările iau o proporțiune din ce în ce mai mare. Astfel, după datele statistice, în luna Ianuarie s'au eliberat 9171 pasapoarte, în aceste pasapoarte mai erau însă cuprinși și 899 persoane cari însoțeau pe titularii pasapoartelor. În America s'au dus 5030 persoane. Trebuie să se adauge însă că cei mai mulți Slovaci pleacă fără pasapoarte, ori mai bine cu pasapoarte primite din America, de la alți emigranți, cu cari se aseamănă.

Papa a început ieri să primească în audiență delegațiunile cari au venit să-I exprime omagii din incidentul jubileului său.

Alegerea dela M.-Radna, pe care aderentii d-lui S. Bocu au atacat-o, a fost desbătută earăși la Curie, eri. Vancsó, pe motive de formă, apelase contra cererii de a orânduși auctetă. Eri însă Curia a respins cererea lui Vancsó și astfel se va face cercetare la fața locului.

Monarch de 85 ani. La 8 Aprilie regele Danemarcei, acest „socrul al Europei“ cum i se zice, împlinește vârsta de 85 ani. El este în deplină putere și singur aranjează sărberea, la care au și sosit să participe prințul de Cumberland cu familia; în săptămâna viitoare vine Maria Teodorovna, țarina văduvă; s'a anunțat apoi că vine Alexandra, regina Engliterii, regele Greciei, fiul bătrânului monarch, și alți mulți înrudiți cu familia domnitoru a Danemarcei.

Despre Andréa, îndrăznețul explorator, sare voise a merge cu balonul la polul Nordic, se scrie că „Frankfurter Zeitung“ a primit următoarea telegramă din Manitoha: „Societatea Hudson de pe fluviul Churchill a primit știrea că Eschimoșii au omorât cu arcurile trei europeni, cari se coboriseră din aer într'o luntre. Știrea pare verosimilă și se poate referi numai la Andréa și soții sei; la acei Eschimoși s'au găsit și diferite lucruri, pe cari ei nu le puteau lua decât dela cei 3 exploratori“.

Tunelul Simplan, care va fi cel mai lung în Europa, se pare că tot nu va fi gata pe 1904, din cauză că se ivesc mari greuțși cu pomparea apei ce lucrătorii găsesc. Până acum tunelul a ajuns la 11.798 metri, și anume 6718 metri în partea de nord și restul la sud. La tunel lucrează 2895 oameni și angajamentul o să fie gata pe 4 Martie 1904.

Vechii locuitorii ai Virginiei, regiune orientală din Statele Unite actuale, dădeau regilor și șefilor lor această aparență de nemurire, iar modul lor de imbalsămare era aceasta:

Ei tăiau la început pielea de-alungul spatelui și o smulgeau întreagă. Curățau apoi oasele de carne, „fără ca să vatăme însă nervii“, pentru-ca închieturile să poată rămâne împreună. După ce au uscat oasele la soare, ei le puneau la loc în piele, pe care avuseseră grija să o păstreze umedă cu puțină grăsime sau cu ulei, ceea-ce o ferea de putrezire.

Apoi golurile ce rămăneau le umpleau cu nisip foarte fin, coseau pielea la loc, în așa fel ca corpul să pară tot așa de întreg ca și cum nici nu s'ar fi atins nimemul de carne. Ei duceau cadavrul astfel preparat într'un loc hotărît pentru aceasta, îl întindeau pe o scândură lată ridicată la ore care înălțime d'asupra pământului, și îl acopereau cu o rogojină, pentru ca să-l apere de praf.

Carnea pe care o scoteau din corp era întinsă la soare și când se uscă de tot, o puneau într'un paner bine cusut, pe care îl puneau la picioarele cadavrului.

În aceste morminte ei așezau un idol Kiwasa, zeitatea lor preferată, care avea grija, eupă cum spuneau ei, să păzească acele cadavre.

Un preot stătea ziua și noaptea ne-întrerupt în acest mauzoleu lângă un foc aprins; el rostea mereu rugăciuni despre cari credea că vor folosi morților pe cari îi păzea.

Plata unui medic. Peile Roșii au obiceiul lor deosebit de a achita notele doctorilor lor: ori că îi ard la un foc mic, ori îi jupnesc de vii.

Se credea că aceste îngrozitoare obiceiuri au dispărut din Statele-Unite: nu ne răsună oare în urechi, pe fie-care zi, cuvinte fără sfârșit despre progresul civilizațiunei americane? Și, cu toate acestea, nu e nimic, oar Indienii rămân aceea ce au fost înainte de cucerire.

Vărsatul, care bântuie acum în marile orașe americane, și-au făcut de curând apariția printre resturile tribului Yumas-ilor, așezați într'un colț al statului Arizona. Indienii cădeau ca maștele.

Pentru a îmblânzi pe Marele Spirit, bătrânii se sfătuiră ca să-I jertfească pe doctorul (vrăjitorul) tribului, după obiceiul părinților lor.

Aceasta, auzind de această hotărîre se grăbi să apuce drumul munților, unde să scape cu vieață. O bandă de războinic și se puse în urmărirea lui și-l ajunseră pe teritoriul mexican. Numai decât, el fu legat de un arbor și fu jupuit de viu.

Nu se știe, însă, dacă după această jertfă, Indienii au scăpat de vărsat.

ULTIME ȘTIRI.

Șabai 7 Martie. Pe Alavantici nu căpitanul de geandarmi Nicolici l'a împușcat, ci când finanții și geandarmii, 80 la număr, au văzut că Alavantici a tras cu pistolul în căpitan, ei toți au tras cu pușca în aventurierul îndrăzneț, așa că acesta a murit ciuruit de gloanțele finanților și geandar-
milor.

Red. respons. Ioan Russu Șirianu.
Editor Aurel Popovici Barciuanu.

**„ARDELEANA“
Institut de credit și de economii, societate pe acții în Orăștie.**

Raportul Direcțiunii.

Onorabilă adunare generală!

Venind a Vă raporta despre al XVI-lea an de gestiune, adecă anul 1901, cu mult și sincer regret Vă aducem la cunoștință, că directorul nostru executiv Dr. Ioan Mihu, în decursul anului a renunțat la postul purtat fără întrerupere dela fondarea institutului nostru, urmată la anul 1885.

Meritele ce și-le-a câștigat primul director executiv pentru întemeierea și conducerea înțeleaptă a „Ardeleni“, la starea sa de astăzi, nu au trebuință de a fi îndeosebi expuse la acest loc, pentru-că sunt prea bine cunoscute domnilor acțio-
nar și publicului nostru.

Drept aceea ne mărginim a Vă comunica, că urmând sentimentelor noastre de iubire și recunoștință și fiind prea conșinși, ca ne aflăm în perfectă consonanță cu vederile D.-Voastre, am decis din acel prilej:

a) a vota fostului director executiv mulțămita protocolară pentru serviciile prestate institutului;

b) a procura și a așeza în sala Direcțiunii tabloul seu;

c) a compune, pe baza actelor oficioase ce se află în arhiva noastră, istoricul institutului pe acel timp, cât a stat sub conducerea sa.

Totodată Vă comunicăm, că fostul director Dr. Ioan Mihu, nu și-a desfăcut legăturile sale cu institutul, rămânând și mai departe membru în direcțiune și președintele al celeia.

La postul de director devenit vacant, cu votul unanim al direcțiunii, am ales pe Dr. Aurel Vlad, până aci avocat în Deva, care la 1 Noemvrie 1901 și-a și ocu-
pat postul.

Trecând la expunerea operațiunilor și rezultatelor obținute în anul expirat, Vă raportăm, că institutul nostru și în acest an a continuat dezvoltarea sa progresivă din trecut, ceea-ce evident reiese din cifrele Bilanțului, încheiat la finea anului cu rigoarea obișnuită și până acum.

Activele institutului s'au încheiat cu cor. 3.519.738'45, au crescut deci cu cor. 142.779'28; fondurile proprii ale acționarilor fac cor. 848.665'69, deci cu cor. 34.047'68 mai mult în raport cu trecutul și represintă peste 24% a activelor și peste 42% a depunerilor totale; stocul efectelor publice ce le avem, s'a înmulțit cu cor. 5550 și a ajuns cifra de cor. 145.379'15; venitul brut a crescut a cor. 35.431'16, ear' profitul curat cu cor. 9.283'13. Imprumaturile acordate de institut s'au ridicat cu cor. 70.933'45, ear' investirea în întreprinderea electrică R. Kaess, este mai mare cu cor. 75.679'06.

Singurul ramul depunerilor ne arată un regres de cor. 54.306.22 față cu anul premers, din care cauză am și usat în acest an în măsură mai mare de creditul de reescompt, ce ne-a stat în abundență la dispoziție.

Regresul constat în ramul depunerilor, se explică însă în de-ajuns prin îm-
prejurările speciale, create institutului prin un grup de acționari, cari în ajungerea scopului ce l'au urmărit, s'au încercat a ne face deosebite greutăți, și nu odată s'au folosit de mijloace de luptă, cari sub alte împrejurări ar fi putut servi spre paguba și compromiterea institutului nostru, ear' în cele din urmă, fără lipsă vedită, au înființat un institut de concurență în piață, ridicându-și capitalele clo-
cate la institut.

Dacă cu toate aceste sfertări regretabile, institutul nostru și în acest an a dat înainte, ne place a crede, că încrederea majorității preponderante a acționarilor nostri și a publicului mare cunosctor a împrejurărilor locale, nu a slăbit întru
nimica.

Stăruința noastră a fost și va fi; a ne arăta demni de această încredere.

Conduși de dorința a Vă presenta un Bilanț, cât se poate de real, am aflat a face următoarele abscrieri și anume:

la pretensiuni dubioase	cor. 4.334'—
la spese procesuale	„ 2.850'09
la realități	„ 1.001'39 și în fine
la mobiliar	„ 920'45
Total	cor. 9.107'93

În ce privește împărțirea profitului curat de cor. 77.119'91, realizat în anul 1901, Vă prezentăm următorul proiect:

1. Pentru interese de 5% la 5000 acții	cor. 25.000'—
2. „ fondul de rezervă	„ 2.609'91
3. „ tantiema membrilor în direcțiune	„ 4.690'—
4. „ comitetului de supraveghiere	„ 1.042'—
5. „ directorului executiv	„ 1.042'—
6. „ funcționarilor	„ 3.126'—
7. scopuri culturale și filantropice:	
a) pentru fondul „Reun. Econ.“ quota VII	cor. 1.000'—
b) „ biser. gr.-or. din Feredeu	„ 100'—
c) „ biserică gr.-or. din Gelmar	„ 100'—
d) „ școala gr.-or. din Vaidei	„ 100'—
e) „ Vinerea	„ 100'—
f) „ societ. „Rom. Jună“ din Viena	„ 100'—
g) „ „Petru Maior“ din Bpesta	„ 100'—
h) „ Reun. fem. r. din com. Hunedoarei	„ 100'—
i) „ masa studenților din Brașov	„ 100'—
j) „ „Casa română“ din Orăștie	„ 400'—
k) „ anticipări restituite	„ 586'09
l) la dispoziția direcțiunii	„ 339'91 cor. 3.126'—
8. Pentru dividendă de 5% la 5000 acții	„ 25.000'—
9. „ fondul special de rezervă	„ 5.000'—
10. „ „ de pensiune	„ 2.000'—
11. „ „ zidire	„ 4.000'—
12. „ profit transportat	„ 484'—
Total	cor. 77.119'91

La 31 August a anului trecut, ni-s'a dat ocazie a face prima încheiere la între-
prinderea electrică R. Kaess, și ne aflăm în plăcută poziție a Vă raporta, că conform Bilanțului făcut la acel dat, sumele investite în această întreprindere, deja în primul an de gestiune au fructificat 77% o, ceea-ce, considerând mersul întreprinderii dela acel termin până în present, ne îndreptățește la frumoase prospecte pentru viitor.

Asemenea Vă comunicăm, că instituirea Cancelariei advocațiale proprii, s'a vali-
dat peste așteptare, atât relativ la rezultatele ei financiare, cât și mai ales, ce pri-
vește crușarea clientelei noastre de șicane și spese procesuale netrebuite.

În fine Vă notificăm, că urmând dispozițiilor statutare, de astădată trebuie
întregite prin alegere locurile, ce le-au ocupat până acum în direcțiune membrii
Aurel P. Barciuanu, Ios. de Orbonaș și Ioan I. Vulcu.

Ajunși la finea raportului nostru anual, Vă rugăm a intra în deliberarea și
deciderea obiectelor cuprinse în programa adunării presente și a ne absolve pentru
gestiunea anului despre care Vă facem samă.

Din ședința plenară, ținută la 28 Februarie 1902.

Direcțiunea.

„ARDELEANA“ institut de credit și de economii, societate pe acții în Orăștie.

Active.		CONTUL BILANȚULUI.		Pasive.	
	Coroane	fleri		Coroane	fleri
Casa în numerar	48.524	43	Fonduri proprii:		
Efecte publice	145.379	15	Capital social	cor. 500.000—	
Efectele fondului de pensiuie	40.454	46	Fond gen. de rezervă	„ 183.258 ³³	
Împrumuturi pe cambii cu giranți	1.190.929	06	Fond special de rezervă	„ 124.952 ⁹⁰	
„ „ cu acop. hipot.	651.531	71	Fond de pensiuie	„ 40.454 ⁴⁶	848.665 09
„ „ hipotece	481.909	94	Interese anticipate pro 1902		29.892 66
„ „ obligațiuni cu cavenți	356.117	50	Avans. de banca aus.-ung.	cor. 59.700—	
„ „ efecte publice	1.620	—	Cambii reescomptate	„ 494.024—	
Întreprinderea electrică R. Kaess	235.398	85	Dep. spre fructificare	„ 2.007.906 ⁰⁹	
Conturi curente	48.587	57	Dividende neridicate	„ 200—	2.561.830 09
Realități	cor. 216.892 ⁴⁷		Diverse conturi creditoare		2.230 10
după amort. d. hotel „Central“ și „Széchenyi“ de	1.003 ³⁹	215.889 08	Profit curat		77.119 91
Mobilier	cor. 9.204 ⁵⁹				
după amortisare de	920 ⁴⁵	8.284 4			
Diverse-conturi debitoare și int. restante		95.112 50			
		3.519.738 45			3.519.738 45

Spese.		CONTUL PROFITULUI ȘI PERDERILOR.		Venite.	
	Coroane	fleri		Coroane	fleri
Interese:			Profit transportat din anul trecut	1.205	48
pentru fondul de rezervă	cor. 7.312 ⁹⁸		Interese:		
„ dep. spre fructificare	„ 109.106—		dela împrumuturi pe cambii cu giranți	cor. 103.211 ¹⁹	
„ cambii reescomptate	„ 30.886 ⁹³	147.395 91	„ „ „ cu acop. hipot.	„ 48.046 ⁰⁸	
Spese:			„ „ „ hipotece	„ 42.254 ⁶⁵	
salarii	cor. 16.853 ⁶⁰		„ „ „ obligațiuni cu cavenți	„ 34.929 ¹⁷	
chirie, porto, diverse	„ 5.863 ⁸⁶	22.717 46	„ „ „ efecte publice	„ 47 ⁷⁸	
Contribuțiune:			„ „ „ efecte publice	„ 6.404 ⁷⁰	
directă	cor. 11.866 ²⁸		„ „ „ conturi-curente	„ 2.713 ⁵⁷	237.607 14
de 10% la int. de dep.	„ 10.910 ⁶⁰	22.776 88	Venite dela întreprinderea electrică R. Kaess		15.634 62
Amortisare:			Provisie și alte venituri		7.232 76
din realități	cor. 1.003 ³⁹		Chirie		10.164 —
„ mobilier	„ 920 ⁴⁵	1.923 84			
Profit curat		77.119 91			
		271.844 —			271.844 —

Orăștie, la 31 Decembrie 1901.

N. Vlad m. p.,
membru în dir.

Aurel P. Barcianu m. p.,
membru în direcțiune.

Dr. Ioan Mișu m. p.,
președintele direcțiunii.

Dr. Aurel Vlad m. p.,
director executiv.

Romul Nicoară m. p.,
comptabil.

Ios. de Orbonaș m. p.,

Dan. David m. p.,

Dr. St. Erdélyi m. p.,

Ioan I. Vulcu m. p.,

Nic. Andretu m. p.,

membrii în Direcțiune.

729 1-1

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în bună regulă. — Orăștie, la 28 Februarie 1902.

Procopiu Herlea m. p.

Dr. Romul Dobo m. p.

Dr. Ioan Popu m. p.

Ioan Branga m. p.

Ioan Moța m. p.

„Mureșanul“

institut de credit și economii, societate pe acții în
MARIA-RADNA.

Fundat și deschis în 15 Noembrie 1897.

Capital social fl. 40.000, în 400 acții de fl. 100.

Acoardă: credite personale pe cambii; credite pe cambii cu acoperire hipotecară; credite pe obligațiuni cu cavenți până la fl. 50; și împrumuturi pe amanete și efecte publice.

Primește: depuneri de bani spre fructificare, după cari institutul plătește contribuția erarială; ear' deponenții primesc după banii depuși până la 1000 5% de la 1000 în sus 6% interese.

569 — 48

Direcțiunea.

Cu toată onoarea îmi iau voia a Instiința p. t. public,
că luând în întreprindere

BERERIA TEATRULUI

am deschis-o

și zilnic pun în consumație bere proaspătă regească un pahar 8 cruceri, de asemenea vând vin producție proprie, un litru 36 cruceri.

Bucătărie excelentă, vipt cu luna, preț moderat.

Ca Român rog sprijinul prea onoratului public.

Cu toată stima

Nicolae Gavrillette,

restaurateur.

667 9-10

Bani ieftini pe amortisație:

Pe pământuri și case orășenești de închiriat, dela 15—20 ani, cu interese de 4%, 4½% și 5% și cu amortisație corespunzătoare din capital.

Destabulare repede; la dorință anticiparea speselor de intabulare.

Deoarece principiul meu de întreprindere solidă și activitatea mea reușită în curgere de mai mulți ani în acest am de afaceri au stabilit numele bun al firmei mele, — numai în interesul loc propriu lucrează toți P. T. proprietari de pământ și de case, dacă la ridicarea împrumuturilor sau pentru schimbarea celor vechi cu altele mai ieftine se adresează la mine cu toată încrederea, fiind-că numai prin mijlocirea mea pot ajunge în adevăr la împrumuturi avantajoase pe hipotecă.

SZÜCS F. VILMOS,

Institut de împrumuturi pe imobile și moși,

ARAD, piața Boros Béni Nr. 5.

La întrebări dau lămuriri numai trimițându-mi-se timbrele corespunzătoare postale.

458 — 26